

כל המשפחה מחוברת סביב הדרך של אבא

מסרים מהדף היומי / גליון מס' 17 / פרשת שופטים תשפ"ב

עיצוב ייחודי
להדפסה חסכונית
מומלץ להדפיס
ולחלק בעבודה ובקהילה

מחפש שיעור או חברותא מתאימה?
מעוניין להתחבר לקהילה בסביבה שלך?
לברור רכז 'חלקי בקהילתי' באזור:
052-7600080

סעודה שלישית

השבוע למדנו בגמ':

דף נ"ט:

"שהבטלה מביאה לידי שיעמום"

גמרתנו השבוע מביאה את דברי רבי שמעון בן גמליאל שאדם האוסר על אשתו לעסוק במלאכה כלשהי, יכולה היא לדרוש ממנו גט. לכאורה הוא מטיב איתה בכך שנותן לה מנוחה? טעות! "הבטלה מביאה לידי שיעמום", אומר רשב"ג, ושיעמום מביא לאבדון...

ללמדנו כי יותר משמזיק הבטלן מזיק לסביבתו בכך שאינו שותף בבנינו של עולם, מזיק הוא לעצמו. בטלנותו היא שתורידנו לבאר שחת.

על כך המשילו חז"ל (אסתר רבה פ"ז):

באורו אחת גרו סוסה ובנה הסייח, ולצידם 'דבר אחר' - אותה חיה מאוסה שחז"ל מקפידים שלא להזכירה בשמה. בעוד הסוסה ובנה עובדים 'מצאת החמה עד צאת הנשמה' נהנה 'שכנם' מחיי בטלה. ולמרבה הפלא, בעוד הפועלים קיבלו למאכלם מעט תבן, הואבס הבטלן ללא גבול, "אין זה הוגן" - בכך הסייח לאמו, "אנו עובדים קשה ומקבלים תמורה עלובה, ואילו זה שאינו עושה כלום נהנה מחיי מותרות"; "אל תקנא בו" - אמרה האם לבנה, "יום יבוא ותבין".

ערב אחד נכנס האיכר הגוי לאורוה ולמול עיניו המזועזעות של הסוס הקטן הוכן החזיר השמן לארוחה חגיגית כלשהי... "זוהי סופה של בטלה" הסבירה האם לבנה.

איך זה קשור אלינו?

עשיה, עזרה, חריצות וזריזות, עוזרים אמנם לכל סביבתנו, אבל הרבה יותר לעצמינו, ואילו הבטלן, מזיק בעיקר לעצמו.

יום שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף נ"ד:

"מה אעשה שכנגדי חלוק עלי"

מספרת הגמרא השבוע: רבי יוחנן הורה הלכה, ריש לקיש נחלק על הוראתו ואף הזהיר באופן חמור שלא יהינו לנהוג כמותו, כשהגיעו הדברים לרבי יוחנן התבטא בהשלמה: "מה אעשה, ואדם ששקול כמוני פסק אחרת".

מדהים! ריש לקיש החל את דרכו כראש השוודדים. במפגש אקראי עם רבי יוחנן שוכנע על ידו להקדיש את חייו לתורה, והתעלה להיות שקול כרבו.

ללמדנו בא הדבר, כי אין מי שאינו יכול להגיע לפסגות. גם ממעמקים ניתן להתעלות. כמה מתאימים הדברים לימים אלו, ימי התשובה והרצון.

לולא כבר פורסם הסיפור חוששים היינו להביאו לפרטיו; רבי שמואל ויינרוב פתח בעיר פינסק סניף של ישיבת נובהרדוק. באחד הימים התפרץ להיכל הישיבה ראש היבסקציה המקומית, בחור ישיבה לשעבר, ודרש באיומי אקדח לסגור את המקום. רבי שמואל לא נרתע והשמיע באוזניו שיחת מוסר נוקבת בסגנון נובהרדוקאי. הבחור יצא מהאולם בשתיקה. לאחר תקופה הצטרף לישיבה, התעלה, עד שראש הישיבה בחר בו כחתן לאחותו... לימים שימש כרב בקהילת 'טַעֲלֵקִין' תוך שהוא מעמיד את התורה בכל האזור, עד שעלה בסערה השמימה עם בני קהילתו בעלות הכורת. הי"ד.

איך זה קשור אלינו?

אם במנהיגי כנופיות הדברים אמורים... על אחת כמה וכמה בנו! ככוחנו להעפיל לגבהים - עלה נעלה ובס"ד גם נוכל!!!

ליל שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף נ"ג.

"מעלאי ידיי היינו עשייה"

השבוע מספרת לנו הגמרא על רב פפא שביקש מהאמורא 'יהודה בר מרימר' להתלוות אליו לבית מחותנו כדי להסדיר עניין כספי הכרוך בשידוך, אלא שרבי יהודה סרב לבקשה משום שלא רצה להכריח את המחותן להתחייב יותר מיכולתו. "היכנס ושתוק" - הציע רב פפא, אלא שרבי יהודה עדיין הסס; "עצם נוכחותי במקום תגרום לו להתחייב יותר מיכולתו" - הסביר.

יש כאן מסר: לפעמים סבור אדם שהוא לא עשה כלום, "רק שתקתי" פעמים שהשתיקה היא גם מעשה, חורבן בית המקדש היתה תוצאה של שתיקת החכמים לביזוי של בר קמצא, כידוע.

"הנה עם בני ישראל רב ועצום" - סח פרעה הרשע לבלעם, איוב ויתרו יועציו, והציע: "הבה נתחכמה לו פן ירבה ועלה מן הארץ". תגובותיהם היו שונות זו מזו: בלעם עודד ואף הציע הצעות מעשיות... יתרו פרש, סירב לקחת חלק בנבלה וברח. איוב לעומתם שתק; לא שהסכים, אלא הבין שדעתו לא תשפיע, ונענש - "איוב ששתק נידון ביסורים" (סוטה יא.). על מה נענש איוב? על כך ששתק! מול פשע נבזה שכזה לא שותקים, למרות החישובים הצודקים.

איך זה קשור אלינו?

אנו רואים למול עינינו עוול? פגיעה בזולת? לא נחשה! לא תמיד השתיקה היא סייג לחכמה, לפעמים היא מהווה דווקא שותפות עקיפה לעבירה.